

Directie BST/BA/Castelein

Onderwerp Multidisciplinaire oefening Euroborg

Dr. J.P. Rehwinkel
Burgemeester

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Bezoekadres
Grote Markt 1
Groningen

E-mailadres
burgemeester@benw.groningen.nl

Telefoon 050 367 76 26

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD 09.2091024

Telefoon
(050) 367 76 03

Datum 12-11-2009

Uw brief van

Uw kenmerk

Fax
(050) 367 77 51

Geachte dames en heren,

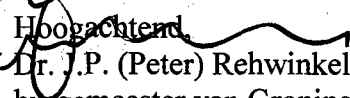
Op dinsdagavond 10 november 2009 vond in de Euroborg een grootschalige multidisciplinaire oefening van de hulpdiensten plaats. Aanleiding voor deze oefening was de brand in de Euroborg op 13 april 2008.

Zoals u inmiddels ongetwijfeld heeft vernomen, is een deel van de oefening voortijdig afgebroken omdat een aantal figuranten hun rol iets te realistisch heeft opgevat. Bijgaand stuur ik u de brief van de afdeling Crisismanagement die ik op 12 november 2009 heb ontvangen. In de brief wordt verslag gedaan van het incident en de voorbereidingen op de oefening. Een uitgebreidere evaluatie van de totale oefening volgt later.

Allereerst betreur ik dat een deel van de oefening op 10 november 2009 voortijdig moest worden afgebroken alsmede dat enkele mensen licht gewond zijn geraakt. Om de inzet van de hulpdiensten en de overdrachtssituaties van bevoegdheden en verantwoordelijkheden goed te borgen vind ik het van belang dat multidisciplinair en op deze schaal wordt geoefend. Ik ga ervan uit dat in de evaluatie ook aandacht wordt besteed aan herhaling en frequentie hiervan. Hierbij zal ik mij laten informeren over eventuele aanpassing van de instructies vooraf.

Het spreekt vanzelf dat ik bereid ben om op basis van deze brief in de raadscommissie Financiën en Veiligheid van 18 november 2009 nader met u van gedachten te wisselen over de oefening.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend

Dr. J.P. (Peter) Rehwinkel,
burgemeester van Groningen.

Afdeling Afdeling Crisismanagement / Veiligheidsbureau

Gemeente Groningen
De heer dr. J.P. Rehwinkel

Telefoon (050) 367 49 51   Bijlage(n)   Ons kenmerk HV 09. XXX

Datum 11-11-2009   Uw brief van   Uw kenmerk

Onderwerp Grootschalige oefening in de Euroborg

Behandeld door Drs. J.S. Haasjes   E-mailadres j.haasjes@hvd.groningen.nl

Geachte heer Rehwinkel,

Op dinsdagavond 10 november jl. heeft in de Euroborg een grootschalige multidisciplinaire oefening van de hulpdiensten plaatsgevonden. Aanleiding voor deze oefening was de brand in het stadion op 13 april 2008. Het auditteam dat de brand heeft onderzocht, adviseerde in haar plan van aanpak om in en rond het stadion vaker multidisciplinair te oefenen.

De voorbereidingen

Het afgelopen halfjaar hebben de hulpdiensten hard gewerkt aan de voorbereiding van genoemde oefening. Hoewel de aanleiding voor de oefening een brand was, werd geconcludeerd dat de grote groepen mensen die tijdens een wedstrijd in het stadion aanwezig zijn, feitelijk het grootste risico vormen. Bij calamiteiten heeft 'crowdmanagement' in het stadion de grootste aandacht nodig.

Derhalve werd besloten om de oefening te organiseren met behulp van een substantiële groep figuranten. Om de sfeer in het stadion een realistisch karakter te geven was een groep van ongeveer 1500 mensen nodig. De volgende organisaties, instellingen en verenigingen hebben figuranten geleverd:

CIOS Heerenveen	VVV Zuidbroek
Politieacademie	Defensie
Alfa College Hoogeveen en Groningen	Hanzehogeschool
Drenthe College	Gemeente Groningen
Friese poortcollege	Scoutingverenigingen

Vanzelfsprekend realiseerden alle betrokkenen zich terdege dat het werken met een groep figuranten van deze omvang risico's met zich meebrengt. Daarom werden vooraf diverse voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen

genomen. Om te beginnen werd er een multidisciplinair veiligheidsteam van dertien personen geformeerd. Dit team ontwikkelde - op basis van een uitvoerige risicoinventarisatie en -evaluatie - diverse scenario's die aanleiding zouden kunnen zijn om de oefening stil te leggen of bij te sturen. Bovendien werden de figuranten geïnstrueerd over hun aandeel in de oefening. Zij ontvingen schriftelijk instructies; deze zijn bij deze brief gevoegd. Daarnaast kreeg elke figurant een persoonlijk toegangsbewijs. Alleen met dit ticket kon men het stadion binnen. Dit was om te voorkomen dat echte hooligans bij de oefening betrokken zouden raken.

Onder de groep figuranten bevonden zich bovendien grote groepen brandweermensen, studenten van de politieacademie en medewerkers van defensie. Deze figuranten moesten eventueel te hoog oplopende emoties kanaliseren of dempen.

Verder hadden alle groepen figuranten met hetzelfde doel een eigen begeleider. Deze begeleiders hebben de vrijdag voorafgaand aan de oefening een veiligheidsbriefing gehad. Tijdens de oefening stonden ze in direct contact met de oefenleiding.

De voorbereidingen waren ons inziens dus grondig. Omdat incidenten nooit uit te sluiten zijn, werd er toch rekening gehouden met onverwachte situaties. Daarom was - als sluitstuk op een uitgebreid pakket aan beheersmaatregelen - een zogenaamde 'No play'- procedure afgesproken waarmee de oefening indien nodig acuut zou kunnen worden gestopt. Bovendien waren alle verbindingen dubbel uitgevoerd.

De uitvoering van de oefening

Tijdens de oefening moest het veiligheidsteam de 'No play'-procedure eenmaal toepassen vanwege te hoog oplopende emoties. Tijdens de vooraf geplande "onlusten buiten het stadion" vatte een aantal figuranten hun rol iets te realistisch op. Enkele figuranten hebben - in plaats van met de uitgedeelde tennisballen - met stenen gegooid. Dit gedeelte van de oefening is vervolgens direct stilgelegd.

Daarnaast hebben enkele mensen lichte verwondingen opgelopen doordat ze zijn uitgleden of zich hebben verstapt. Ook in verband daarmee is de oefening enkele malen stilgelegd. Dit had echter niets te maken met het hiervoor genoemde onderdeel van de oefening.

Geconstateerd moet worden dat de 'No play'-procedure als zodanig prima heeft gefunctioneerd; de oefenleiding heeft krachtig gehandeld en op geen enkel moment de regie over de oefening verloren. Het voortijdig stopzetten van een gedeelte van de oefening heeft er echter wel voor gezorgd dat enkele partijen (waaronder de geneeskundige hulpverlening) hun oefendoelen niet hebben kunnen behalen.

De feiten

Na de oefening is direct de balans opgemaakt. Drie medewerkers van de FC Groningen hebben verwondingen (respectievelijk een gebroken rib, dikke enkel en last van de arm) opgelopen. Daarnaast zijn in ieder geval drie figuranten gewond geraakt. Voor zover bekend hebben hulpverleners ter

plaatse geen kwetsuren opgelopen. Tot slot wordt onderzocht of er sprake is van schade in en rond het stadion. Er zijn geen aanhoudingen verricht.

De evaluatie

Vanzelfsprekend volgt een evaluatierapport van de oefening, waarvan de hiervoor geschetste omstandigheden een onderdeel zullen zijn. Wel wil ik benadrukken dat er op diverse locaties is geoefend en dat het grootste deel van de oefening goed is verlopen: de commandopost van het stadion en het Commando Plaats Incident hebben constructief geoefend, de oefening in het cellencomplex verliep naar verwachting en het opvangen en registreren van figuranten in respectievelijk de Oosterpoort en Hoogezand-Sappemeer verliep zonder noemenswaardige problemen. Mijns inziens mogen we deze zaken zeker niet uit het oog verliezen.

Ik ga er vanuit u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Ir. S.A. Klaassens MCDM
Hoofd afdeling Crisismanagement / Veiligheidsbureau

Aan: figuranten oefening "Buitenspel"

Onderwerp: informatie calamiteitenoefening Euroborg

Groningen, 2 november 2009

Geachte deelnemer,

U heeft zich aangemeld om op dinsdag 10 november als figurant deel te nemen aan de calamiteitenoefening "Buitenspel" in de Euroborg in Groningen. Om de oefendoelen te halen tijdens zo'n grote oefening is de rol van figurant ontzettend belangrijk. Daarom willen we u allereerst hartelijk bedanken dat u zich hiervoor heeft opgegeven.

Het belangrijkste doel van deze oefening is het voorbereiden van FC Groningen en de hulpdiensten (brandweer, politie en de geneeskundige hulpverlening), maar ook de gemeente, op incidenten die in de Euroborg kunnen gebeuren. De rampenoefening is voornamelijk gericht op het beoefenen van allerlei procedures, vaardigheden van deelnemers en techniek.

Het al dan niet slagen van de oefening, hangt in grote mate af van u als figurant. Het is dan ook belangrijk dat voor een goed en veilig verloop van de oefening, de volgende spelregels en aandachtspunten in acht worden genomen:

- er is voor alle figuranten een ongevallenverzekering afgesloten, waarbij de volgende zaken van belang zijn:
  - draag oude kleding
  - neem geen kostbare bezittingen mee, zoals sieraden
  - voorafgaand aan en tijdens de oefening geen alcohol nuttigen;
- Om de oefendoelen te kunnen behalen is het van groot belang dat de figuranten er geen "veldslag" van maken, hiermee wordt namelijk geen enkel oefendoel behaald;
- geweld of het aanrichten van vernielingen passen niet in de oefening. De oefenleiding zal figuranten die zich hieraan schuldig maken, uit de oefening verwijderen; opzettelijk veroorzaakte schade wordt verhaald op de veroorzaker;
- aanwijzingen van figuranten-leiders dienen onverwijld opgevolgd te worden;
- toegang tot het stadion is alleen mogelijk op vertoon van het vooraf verstrekte toegangsbewijs;
- als zich een incident voordoet buiten de oefening om, kan NO-PLAY worden afgekondigd. Bij NO-PLAY, wordt de oefening stilgelegd.